

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ

„Українська медична стоматологічна академія”

„Затверджую”

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи
професор _____ В.М.Бобирьов

„_____” _____ 200_р.

„Рекомендовано”

на засіданні кафедри
загальної хірургії

Завідувач кафедри, професор
_____ О.В.Лігоненко

„_____” _____ 200_р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА

З вивчення дисципліни

„Загальна хірургія”

Полтава-2008

Навчальна дисципліна – загальна хірургія

Нормативна дисципліна.

1. Вступ.

Загальна хірургія як навчальна дисципліна:

а) базується на вивченні студентами морфологічних дисциплін - анатомії людини; гістології, цитології, цитології та ембріології; фізіології, патологічної анатомії; патологічної фізіології; пропедевтики внутрішніх хвороб, пропедевтики педіатрії, радіології, фармакології й інтегрується з цими дисциплінами;

б) закладає основи вивчення студентами хірургії, дитячої хірургії, травматології та ортопедії, нейрохірургії, анестезіології та інтенсивної терапії, урології, акушерства і гінекології та інших навчальних дисциплін, де застосовуються хірургічні методи лікування, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання і професійної діяльності;

в) надає можливість отримати практичні навички та формувати професійні вміння для діагностики і надання медичної допомоги при певних патологічних станах та в період догляду за хірургічними хворими.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно модульною системою відповідно до вимог Болонського процесу

Програма дисципліни структурована на модулі, до складу яких входять блоки змістових модулів. Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні ними відповідного модулю (залікового кредиту).

Програма дисципліни структурована на 2 модулі, до складу яких входять блоки змістових модулів:

Кількість навчальних годин 150 (5 кредитів ECTS), з них:

Лекції - 20

Практичні заняття - 80

Самостійна робота студентів - 50

Зміст дисципліни структуровано на 2 модулі та на 8 змістових модулів

2. Структура дисципліни „Загальна хірургія” та нарахування балів за поточну навчальну діяльність.

Номер модуля кількість навчальних кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок				Мінімальна кількість балів	
			Традиційні оцінки					Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС
			„5”	„4”	„3”	„2”		
Модуль 1 90/3.0	4 (№№1-4)	20	6	4	2	0	12	40
Модуль 2 60/2.0	4 (№№5-8)	16	7	5	3	0	12	48

* Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні даного модуля, щоб бути допущеним до складання підсумкового модульного контролю

3. Кінцеві цілі вивчення навчальної дисципліни згідно з Освітньо-професійною програмою (ОПП)

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні

ЗНАТИ:

- сучасні досягнення вітчизняної і зарубіжної теоретичної і практичної хірургії;
- основи організації раціонального режиму і діяльності хірургічного хворого в процесі лікування і після його видужання;
- клініко-лабораторні симптоми хірургічних захворювань організму (в межах учебної програми);
- причини виникнення патологічних процесів в організмі, механізм їх розвитку, клінічні прояви хірургічних захворювань, принципи їх запобігання і лікування;
- основи взаємодії організму і навколишнього середовища, особливості впливу різних факторів середовища на виникнення та розвиток хірургічних захворювань;
- основні принципи організації хірургічної допомоги населенню України.

УМІТИ:

- доглядати за хірургічними хворими;
- проводити основні методи загального клінічного обстеження хворого (огляд, перкусія, пальпація, аускультация, лабораторні дослідження) і аналізувати отримані дані для встановлення попереднього діагнозу;
- виконувати загально лікарські маніпуляції (перев'язки, зупинка кровотечі, ін'єкції, переливання крові і кровозамінників, промивання шлунку і кишківника, місцеву інфільтраційну анестезію, транспортну та лікувальну мобілізацію при вивихах і переломах кісток) та вирішувати питання про направлення хворого до спеціаліста;
- надати необхідну допомогу при короткочасній втраті свідомості, колапсі, шоку, комі, алергічних реакціях, гострому животі, травмі, опіках, відмороженнях, переломах, кровотечах, укусах зміями;
- проводити реанімаційні заходи при клінічній смерті і направляти хворих у спеціалізоване відділення;
- асистувати при екстрених операціях

3. ОПИС МОДУЛІВ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Введення у хірургію. Невідкладні хірургічні стани. Основи анестезіології та реаніматології.

Змістові модулі

1. Введення у хірургію. Десмургія. Асептика і антисептика. Особливості догляду за хворими у хірургічному відділенні. Хірургічна операція.
2. Кровотеча, крововтрата. Основи гемотрансфузіології.
3. Загальна анестезіологія та реанімація.
4. Травматизм та ушкодження.

Модуль 2. Хірургічна інфекція. Основи клінічної онкології. Курація хірургічних хворих.

Змістові модулі:

5. Хірургічні інфекції. Змертвіння.
6. Основи клінічної онкології.
7. Практичні навички роботи в операційній та хірургічному кабінеті поліклініки.
8. Курація хірургічних хворих.

3.1.1. Тематичний план лекцій модулю 1

№ з.п.	Тема	Кількість годин
1	Введення та поняття про хірургію. Асептика і антисептика.	2
2	Переливання крові та кровозамінників	2
3	Загальна анестезіологія та реанімація	2
4	Рани. Класифікація Рановий процес. Гнійні рани.	2
5	Травматизм. Переломи. Вивихи.	2
6	Опіки. Класифікація. Опікова хвороба. Електротравма. Відмороження.	2
	РАЗОМ	12

3.1.2. Тематичний план лекцій модулю 2.

№ з.п.	Тема	Кількість
1	Хірургічна інфекція. Класифікація. Гостра гнійна інфекція. Остеомієліт.	2
2	Гостра специфічна хірургічна інфекція. Анаеробна інфекція. Газова гангрена. Правець. Дифтерія ран. Сибірська виразка.	2
3	Загальна гнійна інфекція (сепсис). Ендогенна інтоксикація при хірургічній інфекції. Методи детоксикації і імунотерапії. Хірургічні аспекти СНІДу і наркоманії	2
4	Змертвіння. Некроз. Гангрена Виразка. Нориці.	2
	РАЗОМ	8

3.2.2. Тематичний план практичних занять модулю 1

№	Тема	Кіль-ть
Змістовий модуль 1. Введення у хірургію. Десмургія. Асептика і антисептика. Особливості догляду за хворими у хірургічному відділенні Хірургічна операція.		
1	Введення в хірургію. Гігієна у хірургічному стаціонарі. Робота середнього персоналу в умовах хірургічного відділення.	2
2	Організація роботи в чистій перев'язочній. Десмургія, перев'язочний матеріал Типові бинтові пов'язки. Пов'язки на голову, шию, грудну клітку. Догляд за хворими, оперованими на голові, шиї, грудній клітці.	2
3	Догляд за хворими, оперованими органах черевної порожнини, промежині, кінцівках. Пов'язки на живіт, промежину, кінцівки. Догляд за хворими з переломами. Гіпсова техніка.	2
4	Антисептика. Догляд за хворими з гнійною патологією.	2
5	Стерилізація перев'язочного матеріалу і операційної білизни. Організація роботи в операційній. Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля.	2
6	Організація роботи в стерилізаційній. Підготовка і стерилізація ріжучих, оптичних загальнохірургічних інструментів. Стерилізація шовного матеріалу.	2
7	Хірургічна операція. Підготовка хворих до операцій. Догляд за хворими у післяопераційному періоді.	2
Змістовий модуль 2. Кровотеча, крововтрата. Основи гемотрансфузіології.		
8	Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової та кінцевої зупинки кровотечі.	2
9	Вчення про кров. Проби при переливанні крові.	2
10	Переливання крові, препаратів крові, кровозамінників. Ускладнення при гемотрансфузії.	2
Змістовий модуль 3. Загальна анестезіологія та реанімація.		
11	Місцева анестезія	2
12	Інгаляційний наркоз Неінгаляційний наркоз.	2
13	Реанімаційні заходи у хірургічних хворих.	2

Змістовий модуль 4. Травматизм та ушкодження		
14	Рани і рановий процес. Профілактика розвитку інфекції в рані. Лікування чистих ран.	2
15	Інфіковані рани.	2
16	Закриті пошкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини.	2
17	Переломи. Механізм виникнення. Утворення кісткового мозолу. Перша допомога при переломах.	2
18	Лікування переломів в стаціонарі. Вивихи.	2
19	Опіки Опікова хвороба.	2
20	Відмороження, електротравма.	2
	Підсумковий модульний контроль	4
	РАЗОМ	44

3.2.3. Тематичний план практичних занять модулю 2

№ З.П.	Тема	Кіль- кість годин
Змістовий модуль 5. Хірургічна інфекція. Змертвіння.		
1	Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: абсцес, флегмона, фурункул, карбункул.	2
2	Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: гідраденіт, мастит, бешиха, лімфаденіт, лімфангоїт, парапроктит.	2
3	Гнійні захворювання кисті.	2
4	Гнійні захворювання кісток.	2
5	Гостра специфічна хірургічна інфекція.	2
6	Загальна гнійна інфекція (сепсис) Ендогенна інтоксикація при гострій хірургічній інфекції.	2
7	Хронічні специфічні хірургічні захворювання	2
8	Змертвіння. Некроз. Гангрена. Виразки. Нориці. Сторонні тіла.	2
Змістовий модуль 6. Основи клінічної онкології.		
9	Пухлини	2
Змістовий модуль 7. Практичні навички роботи в операційній та хірургічному кабінеті поліклініки.		
10	Практична навички роботи в поліклініці (практичне заняття в поліклініці).	2
11	Практичні навички роботи в операційній (практичне заняття в операційній)	
Змістовий модуль 8. Курація хірургічних хворих.		
12	Методика обстеження хірургічних хворих: голови, шиї, грудної клітки	2
13	Методика обстеження хірургічних хворих: живота, опорно-рухового апарату	2
14	Курація хірургічних хворих	2
15	Курація хірургічних хворих, написання історії хвороби	2
16	Захист історії хвороби	2
	Підсумковий модульний контроль:	4
	теоретичної підготовки	
	практичної підготовки	
	РАЗОМ	36

3.4. Види самостійної роботи студента (СРС) та її контроль.

№	Тема	Кількість годин	Вид контролю
Модуль 1			
1.	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	25	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Індивідуальна самостійна робота студентів за однією з тем за вибором: Огляд наукової літератури за вибором "Сучасні методи підготовки та стерилізації хірургічного інструментарію" "Малоінвазивні оперативні втручання" "Ускладнення при переливанні крові та її компонентів" "Лікування інфікованих ран за стадіями ранового процесу" "Опії, опікова хвороба, сучасні методи лікування" "Серцево-легенева реанімація та інтенсивна терапія"	3	Поточний контроль на практичних заняттях
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	6	Підсумковий модульний контроль
	Разом	35	
Модуль 2			
1	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	11	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Індивідуальна самостійна робота студентів за однією з тем за вибором: Огляд наукової літератури за вибором "Гнійно-некротичні процеси кисті" "Лактаційний мастит" "Профілактика правця" "Туберкульоз кісток та суглобів" "Сепсис, сучасні аспекти патогенезу, лікування" "Ендогенна інтоксикація Сучасні методи детоксикації"	2	Поточний контроль на практичних заняттях
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	3	Підсумковий модульний контроль
	РАЗОМ	16	

4.5. Оцінювання навчальної діяльності студента

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та Інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженій МОЗ України (2005)

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) - 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність.

ність — 120 (117) балів (60%), за результатами модульного підсумкового контролю - 80 (83) балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Оцінювання поточної навчальної діяльності:

Вага кожної теми в межах одного модуля має бути однаковою, але може бути різною для різних модулів однієї дисципліни і визначається кількістю тем в модулі. Оцінювання поточної навчальної діяльності студентів описується у робочій навчальній програмі з дисципліни

При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною традиційною шкалою, які потім конвертуються у бали в залежності від кількості тем у модулі. В програмі була застосована така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали	
	Модуль 1	Модуль 2
"5"	6	7
"2"	4	5
"3"	2	3
"2"	0	0

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля 1 дорівнює 120 балам. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці "5", на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці "3", на кількість тем у модулі.

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи студентів (індивідуальних завдань):

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента (СРС) залежить від її обсягу і значимості, але не більше 10-12 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при підсумковому модульному контролі.

Підсумковий модульний контроль:

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість

балів, не меншу за мінімальну.

Форма проведення підсумкового модульного контролю має бути стандартизованою і включати контроль теоретичної і практичної підготовки. Конкретні форми підсумкового модульного контролю визначаються у робочій навчальній програмі.

Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав *не менше 50 балів*.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за модулі, на які структурована навчальна дисципліна.

Заохочувальні бали за рішенням Вченої Ради можуть додаватися до кількості балів з дисципліни студентам, які мають наукові публікації або зайняли призові місця за участь у олімпіаді з дисципліни серед ВНЗ України та інше.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за шкалами ECTS та 4-ри бальною (традиційною):

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у шкалу ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

Відсоток студентів визначається на виборці для студентів даного курсу в межах відповідної спеціальності.

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у 4-ри бальну шкалу таким чином:

Оцінка ECTS	Оцінка за 4-ри бальною
A	"5"
B, C	"4"
D, E	"3"
FX, F	"2"

Оцінка з дисципліни GX, F ("2") виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка FX ("2") виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий модульний контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового модульного контролю не більше 2-ох (двох) разів за графіком, затвердженим ректором.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного модуля або не набрали за поточну навчальну діяльність з модуля мінімальну кількість балів), мають пройти повторне на-

вчання з відповідного модуля. Рішення приймається керівництвом ВНЗ відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

4.6.Перелік теоретичних питань до I підсумкового модульного контролю.

Модуль 1: Введення у хірургію. Невідкладні хірургічні стани. Основи анестезіології та реаніматології.

1. Десмургія - поняття. Розвиток десмургії. Матеріали, які застосовуються в десмургії. Основні типи пов'язок на голову
2. Десмургія - поняття. Правила бинтування. Основні типи пов'язок на кінцівки
3. Десмургія - поняття. Безбинтові пов'язки. Основні типи пов'язок на тулуб та промежину
4. Антисептика. Суть методу, основні види.
5. Фізична антисептика. Методи дренивання в хірургії. Сорбенти. Фактори зовнішнього середовища
6. Механічна антисептика. Первинна та вторинна хірургічна обробка рани, туалет рани.
7. Хімічна антисептика
8. Біологічна антисептика.
9. Внутрішньолікарняна інфекція, шляхи розповсюдження та її профілактика. Ендогенна інфекція та її значення в хірургії.
10. Організація роботи гнійної перев'язочної. Особливості перев'язок і догляд за хворими з анаеробною інфекцією
11. Асептика. Визначення. Профілактика повітряно-краплинної інфекції.
12. Принципи дії автоклаву, методи стерилізації перев'язочного матеріалу та операційної білизни.
13. Методи контролю за стерильністю.
14. Передстерилізаційна підготовка інструментів і методи їх стерилізації. Методи контролю передстерилізаційної обробки інструментів.
15. Хімічні методи стерилізації. Особливості стерилізації інструментів з оптичною системою.
16. Класифікація і вимоги до шовного матеріалу. Методи стерилізації шовного матеріалу.
17. Імплантаційна інфекція. Джерела. Особливості профілактики.
18. Методи підготовки рук хірурга до операції.
19. Способи підготовки та обробки операційного поля .
20. Основні принципи організації роботи в операційній та перев'язочній.
21. Хірургічна операція. Класифікація в залежності від строку і об'єму виконання.
22. Класифікація хірургічних операцій в залежності від мети. Симультантні та комбіновані операції.
23. Одномоментні, багатомоментні, повторні операції
24. Типові, атипові, спеціальні хірургічні операції. Класифікація операцій по ступеню інфікування
25. Основні етапи хірургічної операції.
26. Основні інтраопераційні ускладнення. Інтраопераційна профілактика інфекційних ускладнень.

27. Особливості підготовки хворих до планових і термінових операцій.
28. Передопераційний період. Визначення, основні задачі діагностичного етапу
29. . Передопераційний період. Безпосередня підготовка хворого до операції
30. Ступені ризику операції.
31. Післяопераційний період. Визначення, задачі.
32. Фізіологічні фази післяопераційного періоду та клінічні етапи.
33. Неускладнений післяопераційний період. Основні принципи ведення післяопераційного періоду.
34. Ускладнення в післяопераційному періоді з боку рани, лікування цих ускладнень, їх профілактика.
35. Ускладнення в післяопераційному періоді з боку серцево-судинної системи та дихальної системи, лікування цих ускладнень, їх профілактика.
36. Ускладнення в післяопераційному періоді з боку шлунково-кишкового тракту та сечовидільної системи, лікування цих ускладнень, їх профілактика
37. Профілактика та лікування пролежнів.
38. Кровотеча. Визначення. Класифікація.
39. Класифікація кровотеч в залежності від ступеню важкості. Зміни в організмі при гострій крововтраті. Компенсаторно-приспосувальні механізми.
40. Кровотеча в черевну порожнину, клініка, діагностика. Лікування.
41. Кровотеча в грудну порожнину, клініка, діагностика. Методи дренування грудної порожнини
42. Методи визначення об'єму крововтрати.
43. Тимчасові методи зупинки кровотечі. Правила накладання джгута
44. Тимчасові методи зупинки кровотечі. Класифікація. Основні точки пальцевого притиснення артерій.
45. Механічні методи остаточної зупинки кровотечі.
46. Фізичні та хімічні методи остаточної зупинки кровотечі
47. Біологічні методи остаточної зупинки кровотечі
48. Крововтрата, класифікація за ступенем важкості, принципи лікування.
49. Геморагічний шок. Ступені важкості. Стадії розвитку.
50. Основні принципи лікування геморагічного шоку
51. Вчення про групи крові. Поняття про системи АВО та Rh-фактора.
52. Основні методи визначення груп крові за системою АВО. Поняття про кров'яні химери.
53. Основні методи визначення Rh фактора. Можливі помилки.
54. Поняття про стандартні сироватки. Можливі помилки при визначенні груп крові.
55. Сучасні правила переливання крові. Порядок дій лікаря при переливанні крові.
56. Спостереження за хворим після гемотрансфузії. Документація, яка заповнюється при переливанні крові.
57. Механізм дії перелитої крові.
58. Способи переливання крові. Аутогемотрансфузія.
59. Методи переливання донорської крові.
60. Макроскопічна оцінка придатності крові до переливання
61. Методика гемотрансфузії. Проба на індивідуальну сумісність за системою АВО.
62. Методика гемотрансфузії. Проба на індивідуальну сумісність по Rh-фактору.

63. Методика гемотрансфузії. Біологічна проба.
64. Показання до переливання крові.
65. Протипоказання до переливання крові.
66. Види цільної крові. Поняття про компонентну гемотерапію.
67. Основні компоненти крові. Показання до їх застосування.
68. Препарати крові комплексної та імунологічної дії.
69. Препарати крові – коректори системи гемостазу.
70. Кровозамінники геодинамічної дії
71. Кровозамінники дезінтоксикаційної дії.
72. Кровозамінники для парентерального харчування
73. Кровозамінники – білкові препарати, жирові емульсії та вуглеводи.
74. Кровозамінники – регулятори водно-сольового обміну та кислотно-лужної рівноваги.
75. Осмодіуретики. Переносники кисню (перфторан) та інфузійні антигіпоксанти.
76. Ускладнення при переливанні крові механічного характеру
77. Класифікація ускладнення при переливанні крові.
78. Пірогенні гемотрансфузійні реакції. Клініка, діагностика, лікування та попередження.
79. Алергічні гемотрансфузійні реакції. Клініка, діагностика, лікування та попередження
80. Гемотрансфузійний шок. Клініка, діагностика, лікування та попередження.
81. Ускладнення при переливанні крові, несумісної по Rh-фактору та іншим антигенним системам.
82. Синдром масивних гемотрансфузій. Клініка, діагностика, лікування та попередження
83. Цитратна та калієва інтоксикація. Клініка, діагностика, лікування та попередження.
84. Ускладнення інфекційного характеру. Клініка, діагностика, лікування та попередження
85. Поняття про донорство. Групи донорів
86. Показання та протипоказання до донорства.
87. Обстеження донорів. Методи консервування крові та її препаратів.
88. Місцеве знеболення. Класифікація. Показання, протипоказання.
89. Характеристика основних анестетиків для місцевого знеболення.
90. Способи місцевого знеболення, новокаїнові блокади.
91. Інфільтраційна анестезія за А.В. Вишневським. Можливі ускладнення.
92. Провідникова анестезія. Можливі ускладнення.
93. Перідуральна анестезія, техніка проведення. Можливі ускладнення.
94. Спинномозкова анестезія, техніка проведення. Можливі ускладнення.
95. Епідуральна анестезія. Техніка проведення. Можливі ускладнення.
96. Загальне знеболення, визначення. Основні методи загального знеболення.
97. Стадії наркозу.
98. Внутрішньовенний наркоз. Показання, особливості перебігу, ускладнення.
99. Нейролептаналгезія. Атаралгезія.
100. Міорелаксанти. Інкубація трахеї.
101. Інгаляційний наркоз. Методи проведення. Препарати. Можливі ускладнення
102. Сучасний комбінований інкубаційний наркоз. Переваги.

103. Підготовка до анестезії. Премедикація.
104. Термінальні стани.
105. Обморок, колапс .Клініка, діагностика. Перша допомога.
106. Шок. Визначення. Поняття про шоківі органи.
107. Шок. Фази розвитку в за залежності від типу шоку. Основні принципи лікування.
108. Основні принципи реанімації. Базова серцево-легенева реанімація
109. Методи штучної вентиляції легень. Ефективність реанімаційних заходів.
110. Прекардіальний удар Дефібриляція.Внутрішньосерцеве уведення лікарських засобів.
111. Показання, протипоказання до проведення та зупинки реанімаційних заходів. Проблема евтаназії.
112. Показання і техніка проведення штучної вентиляції легень і непрямого масажу серця.
113. Класифікація ран, клінічні ознаки.
114. Фізичні, клінічні і біохімічні зміни в рані. Патогенез ранового процесу.
115. Фази (стадії) ранового процесу.
116. Загоєння ран первинним, вторинним натягом та під струпом.Патоморфологія.
117. Перша допомога при наявній рані.
118. Первинна хірургічна обробка рани.
119. Види хірургічних швів при виконанні первинної хірургічної обробки рани.
120. Класифікація ран в залежності від ступені інфікування.
121. Лікування ран в I фазі ранового процесу.
122. Лікування ран в II фазі ранового процесу.
123. Лікування ран в III фазі ранового процесу
124. Хірургічна обробка гнійної рани, види швів в залежності від часу накладання.
125. Забій, розтягнення, розриви м'яких тканин. Клініка, діагностика, лікування.
126. Пошкодження грудної клітини. Види пневмотораксу Клініка, діагностика, лікування
127. Закриті пошкодження черепа – струс, забій, здавлення. Клініка, діагностика, лікування
128. Травматичний шок. Фази розвитку. Клініка, діагностика, лікування.
129. Переломи. Класифікація, клініка, діагностика.
130. Регенерація кісткової тканини. Етапи формування кісткової мозолі.
131. Перша допомога при переломах. Імобілізація, транспортування.
132. Основні принципи лікування переломів. Відкрита та закрита репозиція
133. Консервативний метод лікування переломів за допомогою гіпсової пов'язки.
134. Лікування переломів методом постійного витягання.
135. Основні види оперативного лікування переломів.
136. Ускладнення при лікуванні переломів, їх лікування, профілактика.
137. Вивихи. Механізм виникнення. Класифікація. Методи лікування.
138. Синдром тривалого стиснення. Клініка, лікування.
139. Опіки, класифікація в залежності від ступеню пошкодження. Методи визначення глибини опіку.
140. Опікова хвороба, періоди, клінічна діагностика.

141. Методи визначення площі опікової поверхні шкіри.
142. Місцеве лікування опіків. Особливості формування рубців пори опіках
143. Методи хірургічного лікування опіків.
144. Загальні принципи лікування опікової хвороби.
145. Характеристика хімічних опіків.
146. Електротравма, особливості впливу на організм людини. Перша допомога при дії електричного струму.
147. Відмороження, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
148. Відмороження, періоди в залежності від перебігу. Загальне переохолодження.
149. Особливості променевих опіків. Їх лікування..
150. Загальні принципи консервативного і оперативного лікування при відмороженні в залежності від періодів.

Перелік теоретичних питань до II підсумкового модульного контролю Модуль 2:

Хірургічна інфекція. Основи клінічної онкології. Курація хірургічних хворих.

1. Хірургічна інфекція.. Визначення, класифікація.
2. Гостра гнійна інфекція. Класифікація, етіологія, патогенез, вхідні ворота. Специфічні та неспецифічні механізми захисту організму.
3. Клініка гострої хірургічної інфекції – місцеві ознаки запалення, скопичення гною. Місцеві ускладнення гнійних процесів.
4. Загальна реакція організму при гнійній інфекції, зміни в лабораторних показниках
5. Основні принципи лікування місцевої гнійної інфекції
6. Основні принципи антибактеріальної терапії при гострій гнійній інфекції. Поняття про ендолімфатичну терапію.
7. Основні принципи дезінтоксикаційної терапії при гострій гнійній інфекції. Поняття про імунокорекцію
8. Хронічна гнійна інфекція. Визначення, класифікація
9. Фурункул. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.
10. Фурункульоз. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.
11. Фурункул, карбункул обличчя, особливості, клініка, лікування.
12. Карбункул, етіологія, патогенез, діагностика, лікування.
13. Абсцес. Етіологія, клініка, лікування.
14. Флегмона, клініка, діагностика, лікування.
15. Диференційна діагностика абсцесу, флегмони та карбункулу
16. Диференційна діагностика абсцесу, флегмони та гідраденіту
17. Диференційна діагностика абсцесу, аденофлегмони та карбункулу
18. Диференційна діагностика абсцесу, флегмони та бешихи
19. Флегмони кисті. Класифікація. Клініка флегмон тилу кисті, діагностика, лікування
20. Флегмони кисті. Клініка флегмон долонної поверхні кисті, діагностика, лікування
21. Гідраденіт, клініка, діагностика, лікування.
22. Лімфангіт, лімфаденіт. Причини, клініка, діагностика
23. Гнійний лактаційний мастит. Причини, клініка, діагностика, лікування.
24. Гнійний лактаційний мастит. Причини, клініка, профілактика.

25. Бешиха. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, лікування.
26. Парапроктит. Клініка, класифікація, діагностика, лікування.
27. Панарицій. Етіологія, патогенез, класифікація.
28. Панарицій. Клініка, діагностика, лікування.
29. Панарицій. Клініка, диференційна діагностика, лікування підшкірного та піднігтьового панарицію
30. Панарицій. Клініка, диференційна діагностика, лікування сухожилкового панарицію. Панарицій. Клініка, диференційна діагностика, лікування кісткового панарицію.
31. Панарицій. Клініка, диференційна діагностика, лікування пандактиліту
32. Панарицій. Клініка, диференційна діагностика, лікування суглобового панарицію.
33. Панарицій. Клініка, диференційна діагностика, лікування білянігтьового та піднігтьового панарицію.
34. Основні принципи лікування та діагностики панарицію. Ускладнення панарицію
35. Основні клітковинні простори кисті. Флегмони кисті. Етіологія, класифікація.
36. Флегмони тилу кисті. Клініка, діагностика, лікування.
37. Флегмони долонної поверхні кисті. Клініка, діагностика, лікування.
38. Гострий гематогенний остеомієліт Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
39. Гострий гематогенний остеомієліт Класифікація, діагностика, лікування
40. Первинні хронічні форми остеомієліту (Ольє, Броді, Гарє), клініка, діагностика, лікування.
41. Гострий гнійний артрит. Клініка, діагностика, лікування
42. Гострий гнійний бурсит. Клініка, діагностика, лікування
43. Сепсис, класифікація, етіологія
44. Алгоритм діагностики сепсису.
45. Сепсис, клініка септичного шоку, діагностика, маркери сепсису.
46. Сепсис, септицемія, септикопемія, діагностика.
47. Сепсис, основні принципи лікування
48. Ендогенна інтоксикація при хірургічній інфекції. Особливості перебігу гострих гнійних захворювань у хворих на СНІД та наркоманію
49. Правець. Етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
50. Специфічна профілактика правця.
51. Активна профілактика правця
52. Пасивна профілактика правця
53. Неспецифічна профілактика правця
54. Планова профілактика правця.
55. Екстренна профілактика правця. Показання.
56. Сибірковий карбункул. Етіологія, клініка, лікування.
57. Дифтерія ран. Клініка, діагностика, лікування
58. Анаеробна клостридіальна інфекція. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.
59. Анаеробна неклостридіальна інфекція. Етіологія, патогенез, клініка, лікування
60. Газова гангрена. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
61. Основні принципи профілактики та лікування анаеробної інфекції.

62. Гнилісна інфекція. . Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
63. Кістково-суглобний туберкульоз. Патологічна анатомія, форми клініка, лікування.
64. Особливості пошкодження кісток при остеомієліті та туберкульозі.
65. Сифіліс в хірургічному плані. Діагностика. Особливості обробки ран
66. Актиномікоз. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
67. Причини і види омертвіння тканин.
68. Суха і волога гангрена. Клініка, діагностика, лікування.
69. Лікування сухих та вологих некрозів.
70. Трофічні виразки. Причини, особливості клінічного перебігу. Клініка, діагностика.
71. Трофічні виразки. Основні принципи лікування
72. Нориці. Етіологія, класифікація, діагностика, лікування.
73. Пролежні. Механізм виникнення. Лікування, профілактика.
74. Облітеруючий ендартеріїт. Клініка, діагностика, лікування.
75. Гострі порушення артеріальної прохідності. Класифікація стадій гострої ішемії. Діагностика, лікування.
76. Хронічні порушення артеріальної прохідності. Класифікація ступеню хронічної ішемії.
77. Консервативне лікування хронічних порушень артеріальної прохідності. Принципи призначення антикоагулянтів.
78. Хірургічні методи лікування хронічних порушень артеріальної прохідності.
79. Облітеруючий атеросклероз. Клініка, діагностика, лікування
80. Диференційна діагностика облітеруючого ендартеріїту та атеросклерозу
81. Відмінності некрозів при порушенні артеріального кровопостачання та венозного відтоку.
82. Гострі порушення венозного відтоку. Тромбофлебіт, флеботромбоз. Причини, діагностика, лікування.
83. Хронічні порушення венозного відтоку. Клініка, діагностика, лікування
84. Порушення мікроциркуляції. Класифікація. Системні васкуліти.
85. Порушення лімфовідтоку та іннервації.
86. Порушення мікроциркуляції. Класифікація. Діабетична ангіопатія
87. Основні правила хірургічної деонтології в онкології. Організація допомоги онкологічним хворим, оцінка ефективності лікування.
88. Пухлини. Етіологія, патогенез. Класифікація по ТИМР.
89. Передракові захворювання шкіри та молочної залози. Діагностика
90. Передракові захворювання шлунково-кишкового тракту
91. Передракові захворювання щитоподібної залози, статевих органів
92. Доброякісні пухлини. Класифікація. Основні принципи лікування. Показання до хірургічного лікування.
93. Диференційна діагностика доброякісних і злоякісних пухлин.
94. Особливості обстеження хворих з пухлинним захворюванням.
95. Загальні принципи хірургічного лікування злоякісних пухлин.
96. Основи променевої терапії злоякісних пухлин. Ускладнення
97. Основи хіміотерапії злоякісних пухлин

98. Алгоритм дослідження хворого з підозрою на пухлину з метою постановки або виключення захворювання

4.7.Перелік практичних завдань до підсумкового модульного контролю

1. Накласти пов'язку "чепчик"
2. Накласти пов'язку Гіппократа.
3. Накласти пов'язку на потилицю.
4. Накласти пов'язку на обидва ока.
5. Накласти пов'язку "вуздечка".
6. Накласти пращеподібну пов'язку.
7. Накласти пов'язку Дезо.
8. Накласти пов'язку Вельпо.
9. Накласти пов'язку на молочну залозу.
10. Накласти оклюзійну пов'язку при проникаючому пошкодженні грудної порожнини.
10. Накласти колоскову пов'язку на плечовий суглоб.
11. Накласти "черепашкову" пов'язку на ліктьовий суглоб.
12. Накласти пов'язку "лицарська рукавичка".
13. Накласти пов'язку на кисть та пальці типа (рукавиця).
14. Визначити групу крові стандартними сироватками
15. Визначити групу крові стандартними еритроцитами
16. Визначити групу крові перехресним способом.
17. Визначити групу крові цоліклонами
18. Визначити індивідуальну сумісність крові донора та реципієнта за системою АВО
19. Визначити індивідуальну сумісність крові донора і реципієнта по резус-фактору
20. Макроскопічна оцінка придатності донорської крові до переливання.
21. Зупинити артеріальну кровотечу пальцевим притисканням.
22. Зупинити артеріальну кровотечу з передпліччя за допомогою джгута.
23. Зупинити артеріальну кровотечу з передпліччя та плеча за допомогою закрутки.
24. Підібрати інструменти для операції перев'язки судин на протязі.
25. Проведення закритого масажу серця штучного дихання "рот в рот", "рот в ніс" на фантомі.
26. Проведення транспортної іммобілізації верхньої кінцівки.
27. Проведення транспортної іммобілізації нижньої кінцівки
28. Техніка виконання внутрішньої шкірної проби на чутливість хворого до антибіотика.
29. Техніка виконання скарифікаційної проби на чутливість хворого до антибіотика
30. Техніка виконання підшкірних ін'єкцій
31. Техніка виконання внутрішньом'язових ін'єкцій
32. Техніка виконання внутрішньовенозних ін'єкцій.
33. Техніка проведення внутрішньовенної інфузії.
34. Техніка постановки вазофіксу.
35. Догляд за вазофіксом та підключичним катетером.
36. Техніка виконання очисної клізми.
37. Техніка виконання лікувальної клізми.
38. Техніка виконання сифонної клізми.

39. Техніка промивання шлунку.
40. Катетеризація сечового міхура у жінок.
41. Катетеризація сечового міхура у чоловіків.
42. Проби на визначення якості гіпсового порошку
43. Техніка накладання гіпсової лонгети.
44. Техніка виконання міжреберної блокади.
45. Техніка виконання провідникової анестезії за Оберстом-Лукашевичем.
46. Техніка виконання пункції плевральної порожнини.
47. Техніка виконання паравертебральної блокади.
48. Техніка виконання блокади сім'яного канатика за Епштейном-Лорінім.
49. Техніка виконання анестезії плечового сплетіння за Куленкампом.

4.8. Рекомендована література

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

Література яку можна використати при підготовці всіх тем.

1. Хірургія. (Підручник з загальної хірургії) /за ред. проф. Я.С.Березницького. – Дніпропетровськ, РВА „Дніпро VAL”, Т.1. – 2006. – 443с.
2. Петров С.В. Общая хирургия: Санкт-Петербург – 1999.-667с
3. Волколаков Я.В. Общая хирургия – Рига Звайгне, 1989-617с.
4. Стручков В.И. Общая хирургия – М.: Медицина, 1988-480с.
5. Гостищев В.К. Общая хирургия Москва «Медицина» - 1997-691с.
6. Черенько М.П. Ваврик Ж.М. Загальна хірургія. – Київ «Здоров'я» 1999-612с.
7. Жученко С.П., Желіба М.Д., Хіміч С.Д. Загальна хірургія – Київ «Здоров'я» 1999-485
8. Долина О.А. Анестезиология и реаниматология. Москва «Медицина» 1998-543с.
9. Григорян А.В. Руководство к практическим занятиям по общей хирургии. 2-е изд. пер. и доп. М.: Медицина 1976 – 351с.
10. Гостищев В.К. Руководство к практическим занятиям по общей хирургии. – М.: Медицина, 1987-318с.
11. Стручков Б.К. Общая хирургия – М.: Медицина, 1993-591с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

Кровотеча

1. Гостищев В.К. Руководство к практическим занятиям по общей хирургии
2. Стручков В.И. Общая хирургия . – М.: Медицина, 1988 – 480с.
3. Стручков В.И. Общая хирургия. – М.: Медицина, 1983 – 592с.
4. Буянов В.М. Первая медицинская помощь – 5-е изд., перер. и доп. М.: Медицина, 1986 – 199с.

Переливання крові

1. Климанский В.А. Рудаев Я.А. Трансфузионная терапия при хирургических заболеваниях – М.: медицина, 1984 – 252с.

2. Справочник по переливанию крови и кровезаменителей / В.А. Аграненко, Ю.Н. Андреев, П.С. Васильев и др., под ред. О.К. Гаврилов – М.: Медицина, 1982 – 304с.
3. Гаврилов О.К., Куленков Ю.Я. Массовая заготовка крови и её компонентов – М.: Медицина, 1982 – 304с.
4. Гутник Р.Б., Леоненко Н.А. Служба крови лечебно-профилактического учреждения 2-е изд., перераб. и доп. – Киев, Здоров'я, 1983 – 238с.
5. Лігоненко О.В., Гірін Л.В., Бобров О.Є. Основи гемотрасфузії – Полтава 2003 – 119с.

Рани

1. Курбангалеев С.В. Гнойная инфекция в хирургии: принципы и методы лечения – М.: Медицина, 1985 – 272с.
2. Стручков В.И., Гостищев В.К., Стручков Е.В. Руководство по гнойной хирургии – М.: Медицина, 1984 – 512с.
3. Камаев М.Ф. Инифицированная рана и её лечение. Изд. 2-е доп. и перераб. М.: Медицина, 1970 – 159.
4. Кузин М.И., Костюченко Б.М. Раны и раневая инфекция. – Москва «Медицина» 1990 – 591с.
5. Даценко Б.М. Теория и практика лечения гнойных ран. Киев «Здоров'я», 1995 – 379с.

Обстеження і введення хворих

1. Методичні рекомендації з обстеження і написання історії хвороби в клініці загальної хірургії для студентів III курсу лікувального факультету /П.Я. Чумак, М.О. Рудий/ - Полтава, 1998 – 32 с.
2. Хеггилин Ю. Р. Хирургическое обследование М.: Медицина, 1980- 414с.
3. Макаренко Т. П., Харитонов Л. Г., Боданов А.В. Ведение больных общехирургического профиля. – М.: Медицина, 1989 – 394с.

Загальні питання травматології. Перломи.

1. Дубров Я.Г. Амбулаторная травматология. М.: Медицина 1086 – 283
2. Дубров Я.Г. Амбулаторная травматология 2-е изд., перераб. и доп. М.: Медицина, 1980 – 287.
3. Хромов Б.М. Хирургическая помощь в поликлинике и амбулаториях: Руководство для врачей 2-е изд., перераб., и доп. – М.: Медицина, 1980 – 520с.
4. Трубников В.Ф. Травматология и ортопедия. Уч.для мед.ин-тов 2-е изд. Пере раб. и доп. – М.: Медицина, 1986 – 287с.
5. Рывлин Я.Б. Атлас амбулаторно-поликлинической хирургии – М.: Медицина, Ленинград отд-ние, 1973 – 269с.

Опіки, відмороження, електротравма.

1. Котельникова В.П. Отморожения. – М.: Медицина, 1988-256с.
2. Кузин М.И., Сологуб В.К., Юденич В.В., Ожоговая болезнь. – М.: Медицина, 1982 – 160с.

3. Ожоги: Руководство для врачей (Под. Ред. Б.С.Вихрева, Б.М. Бурмистрова. – 2-е изд. Перераб. и доп. – М.: Медицина 1986 – 272с.
4. Юденич В.В. Лечение ожогов и их последствий: Атлас. М.: Медицина, 1986 – 272с.
5. Сологуб В.К. Руководство по лечению обожжённых на этапах медицинской эвакуации. (Под ред. В.К. Сологуба М.: Медицина, 1979 – 192с.
6. Мурадян Р.И., Панченко Н.Р. Экстренная помощь при ожогах М.: Медицина, 1983 – 128с.
7. Орлов А.Н., Саркисов М.А., Бубенко М.В. Электротравма. М.: Медицина, 1977 – 152с.
8. Фёдоровский А.А., Пекарский Д.Е. Советы по лечению больных с ожогами Киев: Здоров'я, 1982 – 32с.
9. Мурадян Р.И., Смирнов С.В. Отморожение конечностей. М: Медицина, 1984 – 112с.

Гостра гнійна інфекція.

1. Мазурик М.Ф., Демянюк Д.Г. Амбулаторная хирургия. – Киев: Здоров'я, 1988 – 127с.
2. Анжигитов Г.Н., Галеев М.А., Сахаутдинов В.Г., Юдин Я.Б. Остеомиелит. – М.: Медицина, 1986 – 208с.
3. Белокуров Б.Н., Граменицкий А.Б., Молодкин В.М. Сепсис – М.: Медицина, 1983 – 127с.
4. Сибирская язва. Под.ред. проф. Н.Н.Гинсбурга – М.: Медицина 1975 – 159с.
5. Курбангалеев С.М. Гнойная инфекция в хирургии, принципы и методы лечения. М.: Медицина, 1985 – 272с.
6. Дуденко Г.И., Дехтярук И.А. Послеродовой стафилококковый мастит. - Киев: Здоров'я, 1984 – 190с.
7. Рывкин Я.Б. Атлас амбулаторно-поликлинической хирургии. М.: Медицина, Ленинград отделение, 1973 – 269с.
8. Септический шок. М.И.Лыткин, Э.Д. Костин, А.Л. Костюченко, И.М.Мережин. – М.: Медицина, 1980
9. Попов В.А., Воробьёв В.В. Панариций – М.: Медицина, 1986 – 192с.
10. Стручков В.И., Гостищев В.К., Стручков Н.В. Руководство по гнойной хирургии. М.: Медицина, 1984 – 512с.
11. Попкиров С.В. Гнойно-септическая хирургия. София. М.: Медицина и физкультура. 1977 – 488с.
12. Быченко В.Д. Столбняк: заболеваемость и смертность в разных странах, профилактика – М.: Медицина, 1982-176с.
13. Гальперин Э.А. Рыскинд Р.Р. Рожа. 2-е изд. перераб. и доп. М.: Медицина, 1976 – 176с.
14. Стручков В.И., Гостищев В.К. Хирургическая инфекция. Москва «Медицина» 1991-55
15. Спиженко Ю.П. и соавторы. Острый гнойный перитонит. Харьков «Прапор» 1997-189с.

Пухлини.

1. Петерсон Б.Е. Онкология – М.: Медицина, 1980 – 447с.
2. Миляновский Л.И., Клименко И.А. Онкология. 2-е изд. перераб. и доп. К.: Вища школа, 1989 – 396с.
3. Слинчак С.М. Онкология – Киев. Вища школа 1981-328с.
4. Слинчак С.М. Онкология – Киев. Вища школа 1989-396с.